

авторитет”; правила заохочення та покарання в сім’ї; рекомендації для батьків з формування у дітей навичок ігрової діяльності; рекомендації для батьків зі спілкування в сім’ї; методичні рекомендації для батьків, діти яких йдуть до школи; лист-пам’ятку для батьків “Ваша дитина – школяр”; план-конспект батьківських зборів; план роботи педагогічного університету для батьків; виховні заходи для батьків тощо.

Висновки. Підводячи підсумок розглянутої проблеми підготовки майбутнього вчителя до роботи з сім’єю школяра, можна констатувати, що спецкурс “Родинна педагогіка” сприяє зростанню професіоналізму знань, спілкування, самовдосконалення, забезпечує розвиток цілісної творчої особистості. Він дає теоретичні знання та практичний досвід роботи з родиною. Ці знання, досвід допоможуть студентові у майбутньому, тому що сучасне сімейне виховання не розглядається як автономний фактор формування особистості, а навпаки – ефективність домашнього виховання покращується, якщо воно доповнюється таким виховним інститутом як школа, за умови співдружності, взаємодії, поваги [4].

Проблема підготовки майбутнього вчителя до роботи з сім’єю школяра багатогранна та потребує подальших наукових досліджень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
2. Зверева О.Л., Ганичева А.Н. Семейная педагогика и домашнее воспитание: Учеб. пособие для студ. сред. пед. учеб. заведений. – М.: Издательский центр “Академия”, 1999. – 160 с.
3. Коркішко О.Г., Саяпіна С.А. Формування творчої особистості майбутнього вчителя в процесі професійної підготовки на заняттях з методики виховної роботи /Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: Збірник наукових праць /Ред. кол. О.Г.Мороз, Н.В.Гузій (відп. ред.) та ін. – Вип. 6(16). – К.: НПУ, 2007. – С. 117 – 121.
4. Куликова Т.А. Семейная педагогика и домашнее воспитание: Учебник для студ. сред. пед. учеб. заведений. – 2-е изд. и доп. – М.: Изд. центр “Академия”, 2000. – 232 с.
5. Родинна педагогіка: Навчально-метод. посібник/ А.А.Марушкевич, В.Г.Постовий, Т.Ф.Алексєнко та ін. – К.: Видавець ПАРАПАН, 2002. – 216 с.
6. Соловей М.І., Спіцин Є.С. Основи професійно-педагогічної підготовки майбутнього вчителя. – К.: Вид. центр КИЛУ, 2002. – С. 174–181.

УДК 378.14

Р.В. Куліш

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИВЧЕННЯ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ В КРЕДИТНО-МОДУЛЬНІЙ СИСТЕМІ НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

У статті розглянуто умови впровадження кредитно-модульної системи в навчальний процес вищого навчального закладу на прикладі вивчення дисципліни “дошкільна педагогіка”.

In the article are considered the conditions of introduction of the credit and module system in the educational process of higher educational institution in the example of study of discipline “preschool pedagogics”.

У сучасній філософії освіти розробляється ідея виховання “інноваційної” людини, здатної до творчості, а не репродуктивної діяльності: людину-виконавця повинна змінити людина-творець. Тому навчальна діяльність повинна забезпечувати виховання нових

якостей, важливішою з яких є здібність творчо мислити, вирішувати нестандартні, нові завдання.

Реалізація цієї мети може бути частково досягнута за рахунок впровадження до вітчизняної системи освіти складових кредитно-модульної системи.

Мета статті: з'ясувати організаційні умови впровадження кредитно-модульної системи в навчальний процес вищого навчального закладу на прикладі вивчення дисципліни “дошкільна педагогіка”.

Цей курс складається з 22 модулів. Наступність вивчення модулів така: у третьому семестрі вивчаються з першого по восьмий модулі; у четвертому – з 9 по 12; у п'ятому – з 13 по 16, у шостому – з 17 по 22.

Рейтинг кожного модуля складається з суми середніх оцінок за: аудиторну роботу студента протягом вивчення навчального матеріалу модуля, позааудиторну самостійну роботу студента протягом вивчення навчального матеріалу модуля, а також оцінки за модульну контрольну роботу.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента здійснюється в національній 4-бальній системі – “5” (“відмінно”), “4” (“добре”), “3” (“задовільно”), “2” (“незадовільно”).

Результати поточного оцінювання фіксуються викладачем у журналі обліку успішності студентів, який є обов'язковим документом. Журнал зберігається у викладача протягом двох місяців наступного семестру після закінчення вивчення дисципліни. Викладач зобов'язаний дотримуватися принципу рівномірності оцінювання навчальних досягнень всіх студентів академічної групи.

У кінці вивчення навчального матеріалу кожного модуля (крім екзаменаційного) після проведення модульної контрольної роботи викладач виставляє середню оцінку в 4-бальній системі за аудиторну роботу студента, позааудиторну самостійну роботу студента та за модульну контрольну роботу. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал таким чином:

Аудиторна робота студента: “5” – 10 балів; “4” – 8 балів; “3” – 6 балів; “2” – 4 бали; не був присутнім на жодному занятті з навчальної дисципліни – 0 балів.

Позааудиторна самостійна робота студента: “5” – 10 балів; “4” – 8 балів; “3” – 6 балів; “2” – 4 бали; не виконав жодного завдання з позааудиторної самостійної роботи – 0 балів.

Модульна контрольна робота: “5” – 20 балів; “4” – 16 балів; “3” – 12 балів; “2” – 8 балів; не з'явився на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Таким чином, рейтинг студента за вивчення навчального матеріалу кожного модуля є сумою рейтингових балів за вищезазначені 3 складові модулі. Максимальний рейтинг студента за один модуль становить 40 балів. Оцінка навчальних досягнень студента за модуль виставляється так: 36 балів і вище – “відмінно”; 30-35 балів – “добре”; 20-29 балів – “задовільно”; 19 балів і нижче – “незадовільно”.

Критерії оцінки аудиторної роботи студентів.

Рівень активності студента на семінарсько-практичному занятті оцінюється за 4-бальною системою:

“відмінно” – виставляється за повну, ґрунтовну, безпомилкову відповідь з елементами творчості, вияву власних ставлень; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, які є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

“добре” – виставляється за наявності переважно повної і ґрунтовної відповіді, допущені неточності не мають суттєвого значення. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

“задовільно” – за неповну, неточну відповідь, за доповнення до відповідей інших студентів, які є здебільшого фрагментарні, не містять елементів самостійності, творчості;

“незадовільно” – за схематичні відповіді з грубими помилками, наявними прогалинами у знаннях.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях.

У випадку, якщо студент відвідав менше 60% усіх семінарсько-практичних занять з модуля, він отримує за аудиторну роботу оцінку “незадовільно”, незалежно від оцінок, отриманих на відвіданих заняттях з модуля.

Якщо студент не відвідав жодне семінарсько-практичне заняття модуля, йому виставляється 0 балів.

Критерії оцінки письмових практичних завдань з позааудиторної самостійної роботи

Письмові практичні завдання оцінюються за 4-бальною системою:

“відмінно” – виставляється за бездоганне виконання практичного завдання, самостійність висновків, вияв творчості, вміння висловити і обґрунтувати власну точку зору на проблему, що розглядається;

“добре” – виставляється за ґрунтовну повну відповідь, але вона містить певні неточності та є недостатньо самостійною в обґрунтуванні висновків;

“задовільно” – виставляється за умови розкриття завдання, але неповну, неточну відповідь, за продемонстрований низький рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу у вирішенні проблеми;

“незадовільно” – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність відповіді, несамостійність (завдання списане).

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання кожної окремої теми модуля.

У випадку, якщо студент виконав менше 90% усіх письмових завдань для самостійного опрацювання, йому виставляється оцінка “незадовільно”, незалежно від оцінок, отриманих за виконані завдання.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється 0 балів.

Критерії оцінки модульних контрольних робіт подані у відповідних змістових модулях.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Семестровий рейтинговий бал є сумою модульних рейтингових балів.

Залік з курсу “Дошкільна педагогіка”.

Семестровий рейтинговий бал студента з курсу “Дошкільна педагогіка” за III, IV, V семестри напередодні заліково-екзаменаційної сесії виставляється за однаковою схемою. Максимальний рейтинговий бал становить 80. Робота студента за семестр визначається за традиційною 4-бальною системою так: 72 бали і вище – “відмінно”; 60-71 бал – “добре”; 40-59 балів – “задовільно”; 39 балів і нижче – “незадовільно”.

Усім студентам, які мають з навчальної дисципліни семестровий рейтинговий бал 60 одиниць і більше, набраний семестровий бал зберігається і підсумкова оцінка з дисципліни виставляється автоматично – “зараховано” – за національною шкалою, а за шкалою ECTS: 72 бали і вище – А; 66-71 бал – В; 60-65 балів – С.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 балів і нижче, складають залік. При отриманні оцінки “зараховано” їх рейтинговий бал з дисципліни зберігається і оцінка за шкалою ECTS виставляється так: 53-59 балів – D; 40-52 бали – E.

Метою заліку є перевірка успішності засвоєння студентами навчального матеріалу з курсу “Дошкільна педагогіка”.

Оцінка “зараховано” виставляється за знання загальних основ дошкільної педагогіки, теоретичних основ навчального процесу, змісту та технологій навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, обов’язкової літератури.

Оцінка “не зараховано” виставляється студентам, які не виявили ґрунтовних знань з предмета, лише поверхово обізнані з обов’язковою літературою до модулів курсу, не дали вичерпної відповіді на основні та додаткові запитання викладача.

Екзамен з курсу “Дошкільна педагогіка”.

Рейтинговий бал студента з курсу “Дошкільна педагогіка” напередодні екзамену є сумою семестрових рейтингових балів за V і VI семестри і визначається так:

Рейтинговий бал студента з курсу	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка з дисципліни за національною шкалою
144 і вище	A	відмінно
131-143	B	добре
120-130	C	
105-119	D	задовільно
80-104	E	
79 і нижче	FX	незадовільно

Студенти, які мають оцінку з дисципліни напередодні екзаменаційної сесії “відмінно” і “добре” (за відповідним рейтингом), звільняються від проходження семестрового контролю й автоматично отримують відповідну оцінку:

Рейтинговий бал студента з курсу	Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою
144 і вище	344 і вище	A	відмінно
125-143	295-313	B	добре
120-124	285-294	C	

Решта студентів, а також студенти, які бажають підвищити свій підсумковий рейтинговий бал, складають екзамен.

Екзамен з дошкільної педагогіки проводиться за білетами. Кожен білет включає три питання з різних розділів дошкільної педагогіки (загальних основ педагогіки, дидактики, теорії виховання та школознавства). Питання передбачають висвітлення теоретичних основ дошкільної педагогіки, виконання практичних завдань, розв’язання проблемних ситуацій, аналіз літературних джерел (державні документи в галузі освіти, твори класиків педагогіки тощо).

На екзамені викладач оцінює відповідь студента за 4-бальною системою і виставляє екзаменаційну оцінку “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”:

“відмінно” – за бездоганну відповідь з усіх питань екзаменаційного білета;

“добре” – за ґрунтовну, повну відповідь, але у відповіді допущені деякі неточності, що не мають істотного значення;

“задовільно” – за неповну відповідь, в якій багато неточностей і прогалин;

“незадовільно” – при відмові від відповіді на одне з питань екзаменаційного білета або за допущення грубих помилок, наявність прогалин, що свідчать про поверховість і фрагментарність знань студента.

Для підрахунку підсумкового рейтингового бала екзаменаційна оцінка трансформується в екзаменаційні бали: “відмінно” – 200 балів, “добре” – 170 балів, “задовільно” – 140 балів, “незадовільно” – 100 балів.

Якщо рейтинговий бал студента з дисципліни складає 79 балів та нижче і він отримує на іспиті позитивну екзаменаційну оцінку (“відмінно”, “добре”, “задовільно”), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою “задовільно”, а за шкалою ECTS – E.

Підсумковий рейтинговий бал студента складається з суми семестрових рейтингових балів за IV та V семестри та екзаменаційного бала, а підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою і оцінка за шкалою ECTS виставляються так:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою
324 і вище	A	відмінно
295-323	B	добре
270-294	C	
236-269	D	задовільно
215-235	E	
180-214	FX	незадовільно
179 і нижче	F	

Виходячи з загального кредитно-модульного підходу до вивчення дошкільної педагогіки, відкриваються великі можливості удосконалення освітніх стандартів і технологій навчання.

Ця система, з одного боку, дає змогу максимально демократизувати, диференціювати навчальний процес, а з іншого – зобов'язує якісно засвоювати зміст вищої освіти і тим самим забезпечує об'єктивне визнання результатів навчання в різних навчальних закладах і різних країнах.

Виходячи з особливостей різного засвоєння кожною особистістю обсягу навчального матеріалу, модульне навчання дозволяє студенту освоювати навчальну дисципліну з властивою лише йому швидкістю.

Перспективи подальших досліджень, на нашу думку, можуть бути спрямовані на з'ясування ефективності реалізації організаційних умов впровадження кредитно-модульної системи в навчальний процес вищого закладу освіти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Модернізація вищої освіти України. Болонський процес // Освіта України. – 2004. – 10 серпня.
2. Сікорський П. Наступність модульно-рейтингової і кредитно-модульної технології навчання // Вища школа. – 2005. – № 5. – С. 59–70.
3. Артемова Л.В., Косенко Ю.М. Модель ступеневої підготовки фахівця дошкільної освіти у вищих навчальних закладах // Психолого-педагогічні проблеми підготовки вчительських кадрів в умовах трансформації суспільства: Матеріали міжнародної науково-теоретичної конференції до 80-річчя НПУ ім. М.П.Драгоманова. – Вип. 1. – К., 2000. – С. 84–86.
4. Безпалько В.П. Педагогика и прогрессивные технологии обучения. – М., 1995.
5. Грама Н.Г. Кредитно-модульна організація навчання як передумова підвищення індивідуальності процесу підготовки студентів педагогічної професії // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 21-22 жовтня 2004 року. – Одеса. – С. 155–160.

УДК 37.02: 372

О.С. Маляренко

РОЗВ'ЯЗАННЯ ДИДАКТИКО-МЕТОДИЧНИХ ЗАДАЧ УЧИТЕЛЕМ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК УМОВА УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У статті визначені особливості проблемної технології, умови її застосування у початковій школі, вплив дидактико-методичних задач на реалізацію цієї технології у навчальній діяльності молодших школярів.

In the articles are determined the peculiarities of the problem technology, condition of its application, in the primary school, influence of didactic and methodic tasks on the realization of this technology in educational activity of junior pupils.